

გზენი აზიასანს

თვიურათ	ბაზითის შანი:	3 შანი.
თბი თვით		1 თუშანი.
ცალკე ნუმერი		3 შური.
გასახარისი შანი:		
პირველ გვერდზე	პირველი კლასი	2 შანი.
უკანესკენ გვერდზე		5 შანი.
ქალაქ გარედან	მეორე კლასი	1 შანი.
სამლოცოთი	მესამე კლასი	1 შანი.
უმეტეს სამი	გამომცხადებისა, ნაშუადღევსუ საათ.	6 შ. 2 საათის შემდეგ 7 შ.

რედაქცია და კანტორა იმყოფება თფილისის ქუჩაზე, მიქელაძის სახში. კანტორა ღია დღის 9-2 საათამდის, და საღამოს 5-8 საათამდის, კვირა-შუბე დღეების გარდა.

№ 121 ყოველდღიური საზოგადოებრივი და სალიტერატურო გაზეთი № 121

ჭიათურის მოქალაქენო!

ქალაქის საბჭოს არჩევნებში მიუცით ხმა საქართველოს ეროვნულ-დემოკრატიულ პარტიის სიას

№ 4

1. პაპავა ბარნაბა ამბაკოს ძე—საითომადნო ინჟინერი.
2. გამრეკელი ალექსანდრე ივანეს ძე—შავი ქვის მრეწველი.
3. გრიგოლაშვილი ალექსანდრე პლატონის ძე—ინჟინერი-კომერსანტი.
4. ფხალაძე მარკოზა იოსების ძე—ვაჭარი.
5. აბულაძე დავით თომურაზის ძე—შავიქვის მრეწველი.
6. ბერიძე ილირიონ დავითის ძე—შავიქვის მრეწველი.
7. ჩიხელიძე სიმონ დიმიტრისძე—ვაჭარი-ხე-ტყის.
8. აბაშიძე გიბო იოსების ძე—შავიქვის მრეწველი.
9. ლეფავა ანგია პეტრეს ძე—სახლის მებატრონი.
10. აბულაძე ვასილ ნიკოლოზის ძე—ნოტარიუსი.
11. გვანცელაძე ვარლამ სტეფანეს ძე—ვაჭარი.
12. ბურჯანაძე ამბროსი ბესარიონის ძე—სასამართლოს ბოქაული.
13. იაკობაშვილი ევგენი იოსების ძე—ნოტარიუსის თანამშრომელი.
14. კუჭავა რაფელ კონსტანტინეს ძე—ვაჭარი.
15. კობახიძე ილირიონ იაკობის ძე—ვაჭარი.
16. წერეთელი ნესტორ ზაქარაის ძე—შავიქვის მრეწველი.
17. ყიფიანი კონსტანტინე აპოლონის ძე—შავიქვის მრეწველი.
18. დეკანოზიშვილი ირაკლი გრიგოლის ძე—ტენიკი.
19. შავგულიძე ვარლამ ტენიკი.
20. ბარათაშვილი ივანე მიხეილის ძე—შავიქვის მრეწველი.

სამგრედის ქალ. საბჭოს არჩევნები.

1917 წ. 17 ივნისსთვის დანიშნულია ქალ. სამგრედის ხმონების არჩევნები, ქალაქი ერთ საარჩევნო ოლქათ არის აღიარებული. ამრჩევლებისთვის ხმის მიცემის გასაადვილებლათ საარჩევნო ყუთები დიდგებება 5 ადგილას: 1. ილირიონ ორკლასიან სასწავლებელში, 2. მაცხოვრის სამრევლო შკოლაში, 3. მელოურში მიხეილ დიმიტრის-ძე ბუჭუხის სახში 4. საზოგადო კლუბის დარბაზში, 5. რკინის გზის კლუბში, ამ დანიშნულ ადგილებში ვისაც საღ ჟურთ ეხსოვება ხმას იქ მისცეს.

სამგ. საქ. საარჩევნო კომიტეტი.

საბჭორო ბაგოცდილი კორმეტი

პირობების გასაგებად მიაციებეთ გაზ. „ჩვენი ქვეყნის“ რედაქციაში, თბილისის ქ. ს. მიქელაძის სახში.

იყიდება წელის გასათბობიანი ცინკის

*** მ ა ნ ა ***

იყოხეთ გენერლის ქუჩ. ფეიქაროვის სახლი

ქეიმი ვალვა კოონაშილი იღებს ბავშვებს და მინჯანს ნულს. ავადმყოფი დღის 12-2 და საღამოს 5-7. მისამართი: თბილისის ქუჩა, № 46. ტელფ. 87.

სურსათის პრიზისი.

რუსეთის მდგომარეობა უნდუმო შეიქმნა. სასურსათო მარაგის კრიზისთან ვერაფერი გააწყო. დღეს დღეობით არ მოხერხდა არც პურის მონაპოვია და არც პურის მიღებით შეხედა.

მტკიცე ფასებსაც მიმართეს, მაგრამ არც ამან გამოიღო ნაყოფი. ამ ხანათ სარტატო ქალაქები სიმშლის განიცდიან. რუსეთში სურსათის კრიზისის ტრანსპორტის საქმის მოუგვარებლობას აწერენ. ერთი შრიც ეს მართალია. არის მეორე გარემოება. რუსეთის გლეხობა თავიდან ათვალწუნებულია შეხედა მთავრობის ზომა წესებს.

არავის იმა პურის მონაპოვია და მიღებით შეხედა. იმ ადგილებში სადაც პური ბევრია, მცხოვრებნი მთავრობის ორგანიზაციებს არაძილდვენ პურს და კერძო პირებსაც ჰყიდდენ.

პურის გადამამუშავ სისტემატორი ხასიათი მიიღო. რიანანის გუბერნიის გლეხებს დიდძალი პური აღმოუჩინეს. მთავრობამ ვერ შესძლო, რომ სასურსათო წესების ხალხისთვის აუცილებელათ სავალდებულო გაეხდა. გერმანეთმა მსოფლიო ომის დაწყების პირველ ხანშივე შეიძლია „გასაოცარი წესები“. მაშინ გერმანეთს დესკროდენ. ახლა კი გერმანეთის აღმნიშნავაც დასჭირდა. გერმანეთი შევიდომიან ცხოვრების დროს გარედან შემოტანილ პურით საზოგადოდა. ომის გამო გერმანეთი გარემოცული დარჩა. მას შიმშილით მოსაძლამ მოელოდა. უბედურებას გერმანეთმა თავი იმ გზით დაახწია, რომ სასტიკი დისკიპლინის სასწრაფო შეუდგა საკუთარ თაოსნობით სურსათის საქმის მოგვარებას. სასურსათო დიქტატურა, საბარათო სისტემა პურის ხმარების შემცირება, სახელმწიფოს სასურსათო წარმოების შექმნა და გაფართოება. ამის წყალობით გერმანეთს დღეს პური ყოველ დროს ერთნაირათ აქვს. წელიწადის არცერთ დროში არ ფლის უარესობას და კრიზისს.

საქართველოში ძლიერ ვავაშნებს სურსათის კრიზისი. ჩვენი ქვეყნის მოსავალი არ დავაკმაყოფილებს. გარედან შემოზიდვა შეუძლებელი ხდება. სიმშლით იზრდება და საყოველთაოთ საგრძნობი ხდება.

მართა შემოზიდვას სურსათისას ვერ დავენდობით. საქაროა საკუთარ თაოსნობით სურსათის წარმოების შექმნა და სურსათის სამართლიანად და მომქარნობით განაწილება ამისათვის გვეჭირა, საქაროთ მოვხდინოთ საქართველოს სხვა კუთხეებში თათბირი და შევიძულოთ მისაღება ზომები, დავადგეთ ერთ სახელმძღვანელო გახას. ეს უნდა მოხდეს დაუყოვნებლივ, იორემ სიმშლით გადაშენებას გვიქაღის. სიმშლითან საკუთარ ძალდრონით და ენერგიით მოგვიხდება ბრძოლა. ხალხს მივსცეთ ხელმძღვანელობა და დარიგება, თუ როგორ უნდა მოიქცეს იგი კრიტიკულ ყოფაში.

ირ.დი.

ქ. ჭიათურის არჩევნებისთვის.

მოკლე ხანში მოხდება ქ. ჭიათურის თვითმართვლობის არჩევნები. როგორც სხვაგან ქიათურაშიც საარჩევნო კომპანია დაიწყება, ბრძოლის ცეცხლი ავარდება. პარტიები მოქალაქეთ მოუწოდებენ და მათი ინტერესების სამსახურს შევიცებენ.

საქართველოს ეროვნულ დემოკრატიული პარტია, მუდამ რეალ თვალთვლით მოქმედ, საქირათ სთვლიდა და სავარებლო ჩამბულიყო ყველა წრის ხალხი; უმეტეს წილათ კი პრაქტიკულ გამოცდილებით ცოდნით და ხალხის ნდობით აღჭურვილი. ამას გვეყარანებდა დღევანდელი უკიდურესათ რთული გარემოება. საშუალოთ ჩვენდა ეს მოსახრება არ გეტარდა.

ქიათურის არჩევნებისთვის საქართველოს ეროვნულ დემოკრატიული პარტიის ქიათურის კომიტეტი აიღვენს სიას № 4-ს.

ამ სიაში შეყვანილი სახმონს კანდიდატები კარგათ ცნობილი არიან ქიათურის მოქალაქეთათვის. შმოზლოურ ქალაქის კირ.ვარამი მათ ვარგათ ვარგებათ. გარდა ამისა ქიათურის არჩევნებში ჩვენ ერთ დიდ მნიშვნელობის კითხვაზე გვინდა მიუთითოთ.

საქართველოს მომავალ კითხულ დღეობისთვის ჩვენთვის აუცილებლათ საქაროა ქიათურის შავი ქვის მფლობელობის საქმე ქართველების ხელში გადავიდეს.

ჩვენი პარტია იცავს მიწათ მფლობელობაში კერძო საკუთრების. ჩვენი პარტია სცილობს ქიათურის მფლობელობა ქართველმა ხალხმა გამოისყიდოს. ჩვენი პარტია იბრძვის გლეხთა ნივთიერ ცხოვრების გასამარგებლოთ და ქართულ ვაჭრობა-მრეწველობის ასაღობინებლოთ.

საქართველოს შინაური თავისუფლება ჩვენი მრწამსის ქვეყნობელია. ჩვენ ვეშახტრებით სრულიად ქართველი ერის ყოველ შრიც გასიღებებს. ჩვენი მუშაობა—მოღვაწეობა არ ექვემდებარება მხოლოთ პარტიულ საზოგ. ჩვენთვის პირველთა ქართველი ხალხი არსებობს და შერე პარტია. არ ვილწვით პარტიულ გამარჯვებისთვის, არამედ გვესურს ისეთი აზრის, გამარჯვება-გავრცელება, რომელიც ხალხისთვის სასარგებლოა და და რეალ ღირებულებას წარმოადგენს.

ქიათურის მოქალაქენო! ღრმად აიბეჭდეთ გულში თქვენი სამშობლოს საქარობინი, გაითვალისწინეთ თქვენი შმოზლოურ ქალაქის, ქიათურის, მნიშვნელობა ჩვენი ვაჭრობა—მრეწველობის აღობინება—განვითარებისთვის და მიუცით ხმა ისეთ პარტიას, რომელიც მხნედ ემსახურება იმ მიზნებს, რომელიც გხმონდლება. რთულმა და მრავალმნიშვნელოვანმა დრომ ჩვენს სამშობლოს, ჩვენს ხალხს წინდუქნა.

რუსული შრესა.

გაზ. „რუსეთი ველომოსტა“ ეტება კორნილოვის გამოხსენას; ამ მოქმედებას ახლავს დამარცხების გზაზე დაქინებული სთვლის, მაგრამ ამასთანავე აღნიშნავს, რომ:

„ამ აჯანყებამ, მიუხედავთ მისი ულონობისა, მოასწრო ჩვენი ჯარის კიდევ ერთხელ დაწყებული და მასში ღრმა რუყის შეტანა. აქამდე ოციეროთა და ჯარის კაცთა შორის უყმაყოფილება იყო. ჯარი უფროსებს დიდ ნდობით არ უყურებდა. ცხადია, ეს მოვილენა დღეს უფრო გაიზარდება. დღეს ნიადაგი მოუხდადა ყოველგვარ ექვემდებარე-გველოცუთიკინობასა და ლალატში. ასეთი ექვემდებარება სწორი და დამღუბველი იყო, ახლც ცნობები მოდის, რომ ოციეროთა და უფროსთა წინააღმდეგ ახალი მღელვარება დაიწყო. მდგომარეობის სიმწვავე ამდღიერებს აგრეთვე ის მოვილენა, რომ ყველა საზოგადოებრივ გვერდს და გახვითი საქარო მიუღმობლობას ვერ იჩენს. ისინი გატაცებული არიან მიების მანიით და კორნილოვის მომხრეებს იქ ეთიებენ, სადაც ისინი არ არიან და ვერც იქნებოდენ. ასეთ პირობებში სრულიად სხვა ზომები იყო საქარო, რათა მდგომარეობის სიმწვავე შეგნებულყოფილ და უფროსთა მიმართ ექვემდებარე კოტა დამცხალიყო.“ ასეთ საშუალებათ გახვით კერნესის მთავარსარდალად დანიშვნა მიჩნია.

რეკოლუციის აბები.

პ. დ. ს. დეკემბერი. დონის ყაზახები თავს იმართლებენ. ნოვო-ჩერკასკი, ენკ. 1. ყაზახობის მმართველობამ მისი მოქმედების გამო აღორბლი სასამართლომ გამოიძიების გამო შემდეგე რეზოლუცია გამოიტანა: დონის ყაზახობამ არა ერთხელ განაცხადა, რომ რუსეთში დემოკრატიული რესპუბლიკის დამყარებას უნდა დაეხმობა.

ხელის მომწიფობისასა უსრულდებოთ

გაზ. „ჩვენი ქვეყნის“ კანტორა სთხოვს ხელის მომწიფოთ, რომელთაც ვადა გაუთავდა ან უთავდება დროზე შემოიტანონ ხვედრი ფული უკიდურეს შემთხვევაში კანტორა იძულებულ იქნება შესწევითოს გახვითის გზაზე.

საქართველოს ეროვნულ-დემოკრატიულ პარტიის ქუთაისის კომიტეტი

მათი აცხადებს, რომ წვერად ჩაწერა, საწერო გადასახდის შემოტანა და პარტიულ საქმეებზე მოლოპარაკება შეიძლება ყოველ დღე დღის 8-2 და საღამოს 7-9-დ პარტიის კანცელარიაში. თბილისის ქუჩა, ს. მიქელაძის სახლი, გაზ. „ჩვენი ქვეყნის“ რედაქციისთან.

- იქვე შეიძლება მოითხოვოთ შემდეგ გამოცემები:
1. საქართ. ეროვნულ-დემოკრ. პარტიის პროგრამა.
 2. ვ. წერეთელი. შეიძლება თუ არა მოსიპოს კერძო საკუთრება მიწაზე.
 3. ვ. წერეთელი. 1783 წ. ტრაქტატი, ავტომობილ და ფედერაცია.
 4. ტ. მარგველაშვილი. ჩვენი ეკონომიური აღობინების საშუალებანი.

საშუალო სასწავლებლების მასწავლებელთა კოლეგიის ხელმძღვანელობით, ქალაქ ქუთაისში გახსნილია საღამოს საყოველთაო მოსამზადებელი

კ უ რ ს ე ბ ი

მოწვევითვის უფლებებით აღჭურვილი, სადაც მიიღება ახალგაზრდობა განურჩევლად სქესისა და წლოვანებისა სიმწიფოს და სხვა მოწმობებზე მოსამზადებლად. მისამართი: ქ. ქ. ქართული გიმნაზია 6 საათთან—8 საათამდის საღამოს.

მ. ყაყუჩაშვილის ქალთა გერძო გიმნაზიაში

ამა საშოწავლო წლის დასაწყისიდან იხსნება

მ მ რ მ მ კ ღ ბ ს ი

საზოგადო განათლების პროგრამით, რომელიც სწავლა დამთავრებულთ ანიჭებს უმაღლეს სასწავლებლებში სწავლის ვარგებლების უფლებას,

მ.მ. ყორყოლაძეების მაღაზიაში

(მიხეილის ქუჩა საკუთარი სახლი) მიღებულია ს ა ნ ი ს საკუთრული სოფა და მისი ყოველივე მასალები. ფასები ზომიერია.

ლიკა უნდა დამარცხდეს. ეს ხაზობის მხარე...
 თვითონ ასრულებს არა რომელიმე პარტიის, არამედ მთლიანად ყოველი პარტიის დირექტორებს. კონტრ-რევოლუციური მოქმედებები მას არ გამოაშკარავებია. ყოველი ასეთი ბრალდება უსაფუძვლოა. ყაზახთა მხარეთაგან თავის მოქმედებაში ანგარიშს მისცემს მხოლოდ დონის ყაზახთა ყრილობას. ყაზახთა მხარეთაგან თავის მოქმედებაში დარჩად უნდას სახელმწიფოს წყვეტის შემთხვევაში. მხარის უქცობით მთავრობის მოახლოვების იგი მოუწოდებს დონის ოპტის მოქალაქეთ. დანი-კავით წესებზე, ნუ ავსებთ უსახუ-ხისმგებლო პირთა მოწოდებას მიღებულ-ისა მხედრო მინისტრის ვერსოვის განკარგულება კალენის შეწყობის შესახებ. ყაზახთა მხარეთაგან თავის გამო შეერთება, სხვა მხედრობათა მხარ-ეთაგან თავის გამო გამოართა და დ. მთავრობის შეუთვალა, რომ იგი სამხედ-რო მინისტრის განკარგულების ვერ-შესაძლებს, რადგან აუარნმა ანგარი-ში უნდა მისცეს ყაზახთა მხედრობის ყრილობას, რომელიც ენქენსისთვის მს-შესდგება. დღეს შტაბის უფროსის პო-ლიკოვიც არაკენცივის თამებლიმარეი-ბით შესდგება სამხედრო თაობიერი. დღ-გენერლებს საიდუმლოდ ინახება.

კავკასიის მთავარი კომიტეტი.
თბილისი. სექტემბრის 2. გეგმეკო-რის თავმჯდომარეობით შესდგა კავკასიის დროებითი ცენტრალი სარევოლუციო კომიტეტი ყველა რევოლუციურ ორგა-ნიზაციასთან მიანჭრობით. არჩეულია კომისიები ა) სამხედრო, ბ) სამოქალაქო და მ) დამატებითი. აგრეთვე დაინი-შნა კომისიები სამხედრო ასპარეზის ყვე-ლა კორპუსებისათვის დამით დახატორ-ებს რამდენიმე პირი, რომელიც კორნი-ლოვის მომხრეებთან არიან ცნობილი. გამოძიება დაიწყო.

ბოლშევიკის დატუსაღება.
 ახარისანი. სექტ. 2. საგომიძობლო კომისიის დადგენილებით (კაპიტანის ასტრახანის ქალაქის საბჭოს ხიოსანი და ბეგრის სხვა საზოგადოებრივ ორგანიზა-ციასთან წევრი პოლსევიკი ბელოვი სავა-ნიშნის მქონე კომისიის. ვაშლიკოვი, რომ ბელოვი ბერკოვარდის არეულიბის მოწყ-ობაში მიანჭრობა მიუღია.

აკოვალევი კითხვა.
 ბ. დ. ს. დეკემბერი.
 ბოლშევიკის სახელმწიფო წყობილება სტოკოლმი. სექტ. 3. ვენის გაზიფი-ბის სიტუცით ლიულბონში გამოუკლიათ რეგლამენტი, რომელიც ვილჰელმის პრე-სიდენტის კარგად აფხაზეთს თავს დასცე-რიან!

მოსკოვში აფხაზეთის
 (წერილი ქართველ საზოგადო მოღვაწეებისადმი)
 საბარლო აფხაზეთი! რამდენი ქირვა-რამის მოწამე! რამდენი დიდროვიანი, ც-თამდის აუღებულნი, მიღლი მთები, რომლებიც დღესაც ღიწიან და ამაყუ-რათ ტურფა აფხაზეთს თავს დასცე-რიან!!
 რამდენი მწუხარება, კვნესა, გულის ტკივილი და მწარე ნალექი ვდასმხუ-ლა აფხაზეთის მთების კალთებზე ძველს, ისტორიულ ხანაში, ვაჭრებ მტრებთან ბრძოლის და ქვეყნის აოხრების, აწოყ-ების დროს!
 ვის არ ჰყოლია მონათ, მორჩილთა სპარსლო აფხაზეთში!
 ვის არ აწლია სიდერელი მის ჩასა-ყლავათ, გასაქრობათ, შოლად გასაქარ-წყობლათ!
 მაგრამ აფხაზეთში დღემდისაც შენაბუ-ლია მლაგრის მამა-პაპური, ეროვნული სული და თავგანწირული მამულის სი-ყვარული, რომლისაც მღვდარ ბრძოლთა დადარჩენია იგი ეროვნული სიკვილის და დღეს ჩვენამდის ერთხელი მოუწყა-ნიან!
 აფხაზი დღეს რიცხვით, თუმცა ძლიერ მტორეა, მაგრამ ეროვნულ ძარღვის ცე-მაზე ეს სიმკრეცე ბევრს გულებნებია.
 აფხაზს ღმობა სწამს თავისი წარსული, ნათლად ხედავს დღევანდელ მდგომარეო-ბას, საღის თვლით აკვირდება ახალ ცხოვრების მთერ წამოყენებულ საკიბუნ-ბის დადარწევას და ცდილობს გარკვეულ-ტანს გადაეჭოს ვაჭრამ.
 მაგრამ, ვი რომ ამ ახალი ცხოვრე-ბისათვის იგი არ არის მომზადებული. ეს საკიბუნები მისთვის სრულიად უც-ნობია.

ნების თანხმად აწურობს პოლიციის სახ-ელმწიფოს მარათეამეტიკოსს ვარშავის გენერალ-გუბერნატორი გენერალი იქ-ნება მთავარი ვაჭრე, სამ წევრიან საბჭოს, რომელსაც ნიშნავენ ამ ქვეყნის დამპყრო-ბი მეფეები, ენებებით საკანონმდებლო უფლება; სახელმწიფო საბჭოს—სისამ-თლი. აღმინისტრაცია შერეული ხასია-თისა აქ იქნებინა როგორც პოლიციის წარმომადგენელი, ისე გერმანიის და ავსტრიის.

ფინლანდიის ავტონომიის გაფართო-ების გამო
 პელსინგუორის სექტ. 3. ს. დემო-კრატია ირგანო „ტომასი“ ფინლან-დიის ავტონომიის გაფართოების სიკვილს შესახებ, სენატის მოქმედება აკტიუტებს ამ სიკვილს გამოკვეყნების გამო, რაშიც ერთგვარს უზრუნველს მხედვეს იგი, რო-გორც სენატისა და სემის შუა ჩამოვდე-ბულს პრძოლის. გაზიფი მოუწოდებს, ავტონომიის გაფართოება და დაჭმით სიკვილი და სენატია.

უსენციო.
 ბ. დ. ს. დეკემბერი.
 ამერიკელი მეშვიბის დახმარება
 ლონდონი სექ. 3. ვაშინგტონიდან იუ-წყებინა, ჰამპტონში, მუშათა ცნობილა გამოხმობა, კერძისცი ტელეგრაფით გამოუგზავნა ამერიკულ მუშათა კავშირის უკანსენციო კონფერენციის დადგინლე-ბა: ჩვენ ყოველივეს მხად ვიქნებით რუ-სეთისთვის მუშათა კლასს და მიერს დემოკრატის მხარი დავუჭირებთ.

მსოფლიო ომი.
 ბ. დ. ს. დეკემბერი.
 დასავლეთ ფრონტის მთავარ-სარდლის მოწოდება.
 მინსკი, ენქენსისთვის 2. დასავლეთის ფრონტის მთავარ სარდლმა ვალუევეს შემდეგი მოწოდება გამოცხადა: ამ ვაქად, როცა რუსეთი დიდ გაჭირვებაში იმყოფება, ბრესტის და სტრისცი. ცნობილ გეგმებს, რომ ის ღინსკისა და მინსკისკენ გაჭრის აპირებს. თუ მტერი მინსკს მიადიწა, რუსეთი დაიღუბება, დაიღუბება თავის უფ-ლებაც. ამ მძიმე დროს მოუწოდებ მო-ქალაქე მხედრებს: დიციკით წესებრება, შინაური საქმეებო დაე დროებითი მთავ-რობამ გადასწყვიტოს, თქვენ კი უშუაგ-დეს ყოველი პირადული მხედრობა, მოიკრიბეთ შეგნება და მიუღი თქვენი ძალ-ღინით გვეეთეთ მტერს, აჩვენეთ მის თავისუფლო მხედრობის ძლიერება.

დღევანდელ მომენტისათვის აფხაზეთს არც ძალია შესწევს და არც მომზადება. მაშ, რა ჰქნას? რა ნაირით დახმარების თაღი ამ კარზე მომდგარ მწეავე საკითხებზე?
 რა პასუხი მისცეს მათ? ვის ჰკითხოს რჩევა? ვის მიმართოს თხოვნა, მუდარით? ვინ არის მისი მხრეველი, თვალის ახსელი, ვულწრფული მეგობარი?
 რომლის დაუჯგოვანო რომელს გიდაუ-შალოს თავისი გულ-მკერდო?
 გაუღოს თავისი მამულის უმანკო სი-ყვარულით სახე გულის კარი და ჩახე-დოს მის სიღრმეში!!
 აი, საკითხი, რომელიც არ ასვენებს აფხაზის გულს. აი, მდგომარეობა, რომელშიდაც იმყოფება დღეს აფხაზი და მისი საყვარელი სამშობლო, კისტა აფხა-ზეთი!!
 აფხაზეთის დღევანდელი მდგომარეობა ძლიერ სერიოზულია.
 დღევანდელი მომენტი აფხაზეთის დიდ საკითხს უყენებს წინ...
 იგი განახლების ხანაშია და, დღეს თუ ხვალ, დიდ ცულობება უნდა შეიქრას მის პატრიარქობა, ნახევრათ გამოიღებულ, ცხოვრების კარგში.
 ანტიკაპიტ მტერი ყურადღება, მტერი სი-ყვარული, გულწრფელი რჩევა-დარიგება მოვეძიებოდა დღეს აფხაზეთის მემორ-ოლეს, ტომთი ერთი სისხლს და ხეობს ჩვენს ქართველებს.
 კიდევ მტერი შობს, დავირგებ და სასტიკი ბრძოლა მის მეთაურებს. აფხა-ზეთის გამოახიზლების დღევანდელ წინამ-ძლიობებს!
 მაგრამ არიან თუ დღეს აფხაზეთის ასე-თი წინამძლიობები?
 უნებელით იმადება საკითხი.

იმედი მაქვს, ჩემი ამ უსწავლელ ფრონ-ტის ჯარი მტრის იერიშს სახელისუფლო მოგერიებს და რუსეთის მადლობას და-მსახურებს. ფრონტზე მოკვლეობის კეთა-ლებს ასრულებს მითითებს ზურგს უკან მიანდ მუწინოდ მოშობას. რევევა ზურგს უკან ფრონტის რევევას იწვევს. მთა-ვარსახლადი სახაფის კომისრებს, პოლიცის კომიტეტებს ჯარის უფროსებთან სრუ-ლი თანხმობით იმოქმედონ წესისერებს, ბრძანებათა ასრულების დასამკვირვლად და პოზიციების ვასამგრებლად, რათა მტრის იერიში გაეროვანდ მოგერიებულ იქნეს.

რუსეთის ფრონტი.
 პეტროგრადი. ენქენსისთვის 4. ოფი-ციალი. დასავლეთის ფრონტი. რიგის მიმართულებით მოწინავეთა ბრძოლა. ჩვენის მოწინავენი ყველგან ირჩენენ ასა-რებს, ზოგან წინაა მიიწევენ. ჩვენ ხელშია ვასილის სიმბრით-დასავლეთი მდინარე ახ, ჩრდილოეთით სისალერა, ჩვენს ხელშია აგრეთვე სისეველის სამ-ხრეთით მდებარე რადვევის კონსცი. ლი-ლი მინარაულებით, სოფ საბილიც და-სავლეთით მტრის თხრელების დაცემით თავზე. დანარჩენ ფრონტზე სრულა და მხვეგრეთა მოქმედება.
რუმინეთის და კავკასიის ფრონტი.
 არაფერია არსებული.
სამხრეთ დასავლეთის ფრონტი.
 მოქმედი ლაშკარი. ენქენსისთვის 2. სამხრეთ დასავლეთის ფრონტზე მტრის მფრინება ზევრვას უნდება. მთელი ფრონტზე ჩვეულებრივი სრულა. ლისა-გეოვისა და ვასილიკავკის ტყის რაიო-ონებში მტერი თავსანებით მთავარ ას-პარებს და უბრუნდა. მათი თხრელები ჩვენ დაეკაცეთ.

ბესარაბიაში.
 მოქმედი ლაშკარი. ენქენსისთვის 1. ტუცეების ნაშობით შევიტყუთ რომ შუათაგის დაშლვისათვის გერმანელთა ფოქმანის რაიონის გააორგდება ჰქონდა აზრათ; ბოლგარელებს კი ბესარაბიაში შემოჭრა განგებიათ. გერმანელებმა დი-ლი ზარალი ნახეს. ბოლგარელებმა და ოსმალებმა კი შემოტყვის ვიღარ შედვენ.
ყაზახთა დივიზიები ფინლანდიაში.
 პეტროგრადი. ენქენსისთვის 2. სამხედ-რო სამინისტრომ ყაზახთა ერთი დივიზია ფინლანდიაში საქმეთა გამოუტყველო-მისა და ბალტიის ზღვის ნაპირებზე მო-სალიონდელ ბრძოლის გამო ჩრდილოე-თისკენ გაგზავნეს.
გენერალი ალექსევი ბანაკში.
 მოქმედი ლაშკარი. ენქენსისთვის 3. ლაშკრისა და ფლოტის ცვლა ნაწილებს

საუნდლოდოთ ან სულ არა და, თუ არიან, ძლიერ ნაკლებია.
 ამ მკითე რიცხვებზე ვუჯვს, აფხაზე-თის წინამძლიობლათ ვერ ჩავივლი, რომლებიც სმირათ. მეტრიარას როლს თამაშობენ, ყველგან საზოგადოებრივ თუ კრებებზე ესწრებიან, თავის რწმენის დიდებმა, სხვის ასკურ ნააქებას აზრებს თუთაყუბითი იმეორებენ და მხმენელს არწამებენ; მთელი აფხაზეთი ჩვენის რწმენის არის ჩვენ გვიანავარძობსო.
 ვერც იმით ჩავივლი აფხაზეთის კეთი-ლის მყოფელთა, რომლებიც თითონ უკვე გადავვარდებულან და სხვებსაც უჩ-რევენ საქართველოს ჩამოშორების და უცხო ერების მიყვლეებას, რადგან ესე-ნი ეროვნულ წმინდა წყალში განგებ ისტორიის ტლახას, რომ წყალი ააღვრიონ და ეს მღვრია წყალი თავის სასარგებ-ლოთ გამოიყენონ.
 ამ მიზნით, წამ და უწმ ხალხში და-ძრწინათ და ეროვნულ შუღლს, მტრობას და სიძულვილს სთყვენ.
 ვინ, ვინდა დაეგრენია?
 ვინ არის, რომ დღეს აფხაზეთს გვერ-ში უღვია და იმედის სხივით აჩრყინა-ლებს მწარე ფიქრებით მოკულ მათ და-ღვრემლ პირის ხსენ?!
 თითქმის არავინ, რადგან არც ჩვენ ქართველებს გავგვიტყობა აფხაზე-ბისათვის რაიმე საგრძობი, ხაზ ვასისმე-ლი, ამ მხრივ,—ამ შემთხვევაში.
 აფხაზეთის დღევანდელი მდგომარეობა ოპლის მდგომარეობას წყავებს.
 იგი დღეს ნამდვილი პოლიტიკური ოპოლია.
 მაშ, ვისაც ოპლობა უგვრძნია ამ გა-მყოყლი, იგი აფხაზეთის მდგომარეობა-საც იგრძობს, გაიგებს.

შერდედი ლეკმა დეკაზენათი ენქენსის-თვის 1-ს წამოკელ მოგირევეს და უნდა-ლეს მთავარსარდლის შტაბის უფროსის თანამდებობის ასრულებას შეუდგე. უნდა-ლეს მთავარსარდლის პრძანებასამტარ გიკხადებთ ასრულოთ ჩემი ბრძანებები, რომელიც უნდალეს მთავარ-სარდლის სა-ხელით გამოიქცე. საზახურის საქმეებზე მე მომხრეთ. გენერალი ალექსევი.

საფრანგეთის ფრონტი
 ლონდონი. ენქენსისთვის 2. სენევილი-ნის ჩრდილო-დასავლეთით ჩვენებმა წინ წიწიეს და ტუცევიც წამოიყენეს. ლან-სის უბანში და იპრის დასავლეთით საარ-ტილიონი მოქმედებდა.
მფრინვეთა მოქმედება. უბერია ამა-ნიდ საპარა მოქმედებას ხელს უშლიდა. ლანსის დასავლეთით მტრის სწყოებზე 80 ყლმბარა ვესროლეთ. ჩვენ 3 მკვირვს ლანსი გავკლეთ.
ლონდონი. ენქენსისთვის 3. ოფლი-ალი. ინგერმისის ტუცეში დღეს ადგილ-ობრივ ბრძოლიდ წინ წიწიეთ და 30 ტუცე წამოიყენებთ. მარტონის დასე-ლეთით ჩვენ თავს დავსხით მტრის თხრელებს. ხელ-წართულ რმით შევ-ებით მტრის ნევეტოლას რაიონ-ში პორტუგალია ჯაბა მტერი მო-იკრი. ბმძიდელ ველზე გერმანელებმა დაჭრულ დახოცილები დასტყეს. არმი-ნტების სამხრეთთ მტორე ხელმართულ ბრძოლაშიც დიდი ზარალი ნახა. გერმა-ნელებმა იცვენ.

სუსუმლინოვის გასაგვაროება
 ბ. დ. ს. დეკემბერი.
სუსუმლინოვის და მკაროვის მიწერ-ვისწრა.
 პეტროგრადი. სექტემბრის 2. წაიკით-ხეს სუსუმლინოვისა და შინგან საქმეთა ყოველ მინისტრ მკაროვის წერილები ინხენებენ ცნობებს ჯარში რევოლუციურ მოძრაობის შესახებ. სუსუმლინოვის სლო-სებია, რომ რევოლუციურ მოძრაობის მხედრეიდ მისაიდოვოე ყოველივე და სხობეს შინგან საქმეთა სამინისტროს პირდაპირ გამოიგზავნენ ცნობები სახე-დრო სამინისტროში და არა საპოლიციო დეპარტამენტის საშუალებითოა ჩაკარავი ეთანხება.

ბელეცის ჩვენება.
 ბელეცკი განცხადა, კრიგოვი შეგ კამინეთს უფროსის თანამშევე იყო და წერილებს შინგანდა შინგარ საქმეთა სა-მინისტროში ომის დროს კრიგოვს თა ვის მოქმედება ფრონტზე ვიღობნა. როგორც შემდეგ გამოიკრვა, კრიგოვი ავსტრიელი იყო.
 აფხაზი კიდევ გერ ნორჩია ახალი ცხოვრებისათვის და ამისათვის ვერ არ-ჩებს დღევანდელ თავის პოლიტიკურ მტერ-მოყვარეს...
 არ იცის, ვის გაუტანოს, ვის მიგ-დოს, ვის მისცეს მძუღათ ხელი?
 ვინ არის მისი გულწრფელი მმა, მე-გობარი, ერთგული მეზობელი?
 აფხაზმა, შხოლათ ის იცის, რომ ის ტორაულამ მას ყველა იმორჩილებდა, სიზარულეს ვერსად ხედვდა და ამ ის-ტორიულმა მონობამ და გაუტანლობამ იწინადაც უნდობლობა და უწრფელობა ჩანებდა.
 დღეს იგი ყველას ეჭვის თვლით უყუ-რებს და ეჭვიანობა კი ყოველივეს უწ-დობლობას ახადებს.

აფხ. ზი აფხაღათ ამ მოგენდობა და, თუ ერთხელე დარწმუნდა შენს გულ-წრფელობაში, შემიდგ ამ რწმენას ვერ შეაყვეთ, მუდამ შენი მონა, მორჩი-ლი მმა და ეროვნული მეგობარი იქ-ნება.
 აფხაზს შენი ვინია. შენ კი მისი ნუ გეწინავ!
 იგი ვაცირდება, ვიტრაოლებს. აფრან-დაგრონის, მისთვის, რომ სურს შეიტყოს, მტერი ხარ მისი თუ მოყვარე, და შენ-დეგ გადაგვიღოს მეგობრულათ გულს და გავირგებოს ფიქრებს, მანქნის კი, ტუყუღათ ნუ შეწუხებდით, მას ვერ გა-იციბათ, იგი თქვენთვის სასაუბლოთ დარჩება.
 ახლა მიბრძანეთ, რომელია ქართველ-მა იმგზავრა აფხაზეთში და გაიწრო აფ-ხაზეთი ამ მხრივ?
 შრომელმა ჩამოიარა სოფლები, ნახა პირისპირი მისი მკვიდრი მკვირებენი, შე-ცხობ მათ ცხოვრების დაღვით თუ უარ-

გენერალი კლიმენტის ჩვენება.
 კლიმენტის, იმ წერილებზე კანკერე-ბი მართლა საფრანგეთთან ხელდასაღლე-ბა იყო თუ არაო—განცხადა. კონტრ-ში მხოლოდ კონტრ-შედეგის შესახებ იყო ცნობები. მთავრობამ კონფერენცის გი-დოკუმენტს დროს სთქვა, „მამუტრამ ნი-სასტრამ სე აქო ცნობები“ შეურებასამ-ხედრო სსამსტროსოვის დასეველა. მგ-რამ მე უნდა ვუთხარო მხარეთაგან მო-დესიქ მან ეს სახანდრო მინისტრს მოახ-სენა მეც დავთანხმდი მიღებაზე.

სუსუმლინოვის მოსამსახურეთა ჩვენება.
 პეტროგრადი. სექტ. 3. დღეს მოწ-მე ყველგ სუსუმლინოვის ყოველი მო-სამსახურენი. მათ სთქვეს: სუსუმლინო-ვის ოჯახი ერთ ხნს სახლერ გარედ ცხოვრობდა. ომი რომ დაიწყო სამხედ-რო სამინისტროსთან საქმობა ვაინსა, ამ საწყობში იწვევდნ მალან ბევრ შემოამ-წირველსო. უკანასკნელ დადგინებს სუს-უმლინოვის მეუღლის დედას გომკვიე-ჩისას.

გომკვიეჩის მეუღლის ჩვენება.
 მე მართლად დიდებელი ვარ, ნათესავები სასულიერო წოდების მაცხ. ჩემი ქალი-შვილი 19 წლისა გაყვა ბუტოვი, მა-გრამ ქორწილი უხედურე გამოდვა. ბუ-ტოვიანი არ ნარმალური კაცი იყო და ქალს არ ვერტყობდა. როცა ქმარსა და ცოლს შორის გაყრა მოხდა, ბუტოვიანი ამის ვერ შეურტავდა და მუდამ სდგინდა ყოველი ცოლის. ის წერილებით მუდამ ეჭვიანობდა ჩემს ქალს. სუსუმლინოვის მეუღლის შემდეგ ჩემი ქალიშვილი ხშირად ცხოვრობდა სლფარ-გარედ, რა-დგან ავით იყო.
 დედის შემდეგ ჩვენებს იძივეა სუს-უმლინოვის მეუღლე.

სუსუმლინოვის მეუღლის ჩვენება.
 ის ცნობები, თითქო მე სახლერ ვა-რათ ხელდასაღლედა ცხოვრებად, სი-მართლეს არ შეეფერება. მე მართალია სახლერ გარედ დიდხანს ვცხოვრობდი, მაგრამ ვიყავი მხოლოდ საავარკათა და მკაცრ რეჟიმით ვულვლით თავს. არავი-თარ ხარჯებს არ ვეწვილიო.
 დასარულ სუსუმლინოვის ექსპერტმა ბუბალტრამ ასეთი ჩვენება წარადგინა: სუსუმლინოვის ბანკებში 400,000 მანეთ-ზე მეტი აღმოაჩნდა. ეს ფული შეეკრიბა ყოველწლიურად შეუტანულ ფულით. შეესაბნ ფულის რაოდენობა ყოველ წელს იზრდებოდა. 1914 წელს შეტანი-ლი ფული 90,000 მანეთს უდრდა. ექსპერტმა სთქვა: ამ ჯამის ნაწილი სამარეო თამაშსაგან შექდა, ხოლო დანარჩენი ნაწილი წყარო არ ვიციო

ყოფილი მთარელებს, შეიტყო მათი ცოლი-მთერი თუ პოლიტიკური სიკუტის მი-ზუბები და გამოხმენა მათ საშველით რა-იმე მკურნალებო?!
 რომელია ისურვა გაეცნო აფხაზეთი ამ მხრივ? რამდენ შვილი აღუწარდეთ აფხა-ზეთს ჩვენს ღმინაზებში?
 როდის, რა ვაშში ვაუშვებთ მეგობ-რული ხელი, მივეთოთ საღმინ და და-გარკმენეთ ჩვენს მთალან გულწრფულ სიყვარულში? წ. კ. საზოგადოების ხარ-ჯული, იზრდება თუ არა სადღე აფხაზ?...
 აფხაზს უნდა ახლოს გაეცნობა, მის მრავალ ტარჯულთ და დაჩარგულ გოლის სიღრმეში ერთხილთ ჩახედვა და ამ დი-კიდელ გულის იარების წაღობა, გან-ტურენია.
 ჩვენ კი ამის მაგიერ ან გზაგზა გაც-ვით გკითხლობთ მათ ამბებს ან და განსაკუთრებით მემთხვევების დროს, ვგვანით დატუტავს და, მივლით თუ არა, ხალხის გზაგზასაც ვერ ვასწრებთ, რომ უკანვე ვბრუნდებით...
 აფხაზებს დღეს არ ჰქვეს ინტელიგენ-ცია. ჩვენ რომ მათი შეიღებმა ჩვენს ქარ-თული ომინოზობით დავგვზარდა, დღეს ისინი დიდლ სარგებლობას მოუტანდენ თავის ქვეყნას.
 წინეთ, უკვე დახმობლი მმართველობა, აფხაზებს არ დეხმობლად იმ ღმინაზებ-ში, სადაც ქართველობა მოქრებებდა. არ უნდათ ქართველების მათთან დამე-გობრება და დაახლოვება, ამისთვის ყვე-ლის სტავროპოლის ღმინაზოში შეუ-ლობდენ.
 მოვეხსენებთ, აქ ათავებდენ აფხაზეთი არც ქართველებს, მათთვის, არც მემოპოლ-ური ქართველები, ვაჭრობა და ნაცნობობა არ იყო. ეს ყველაფერი მოსპეს და,

